

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/246/2018
Identifikačné číslo spisu:	5616207250
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5616207250.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti Q. X., nar. R. a Y. X., nar. R., obidve bývajúce u matky, obidve zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, M. M. Hodžu č. 1784/30, deti matky P. N., rod. P., bývajúcej v D., zastúpenej JUDr. Katarínou Geškovou, PhD., advokátkou, so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Námestie osloboditeľov č. 65/6, a otca G. X., bývajúceho v S., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gabriel Orlik, s.r.o., so sídlom v Topoľčiankach, Žitavanská č. 20, IČO: 36 858 722, o zvýšenie výživného, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9 P 128/2016, o dovolaní otca a spoločnosti LSN s.r.o., so sídlom v Zlatých Moravciach, 1. mája 22, IČO: 36 811 394, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. februára 2018 sp. zn. 6 CoP 3/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 6. marca 2017 č. k. 9 P 128/2016-91 zmenil rozsudok okresného súdu zo dňa 27. januára 2010 č. k. 7 P 279/2010-33 v časti o výživnom prvým výrokom tak, že uložil otcovi povinnosť s účinnosťou od 14. októbra 2016 prispievať na výživu maloletého Q. X., nar. R. zvýšeným výživným vo výške 200,00 eur mesačne a na výživu maloletej Y. X., nar. R. zvýšeným výživným vo výške 170,00 eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, druhým výrokom zameškané výživné za obdobie od 14. októbra 2016 do 28. februára 2017 na maloletého Q. X., nar. R. vo výške 458,06 eur a na maloletú Y. X., nar. R. vo výške 320,64 eur súd povolil otcovi splácať v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc dňom právoplatnosti rozsudku pod podmienkou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky riadne a včas; tretím výrokom vo zvyšnej časti návrh zamietol. Štvrtým výrokom o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Po právnej stránke aplikoval § 62 ods. 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 a Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. v platnom znení (ďalej len „Zákon o rodine“). V odôvodnení uviedol, že návrh matky na zvýšenie výživného na obidve maloleté deti je čiastočne dôvodný. Po vykonanom dokazovaní konštatoval, že od

posledného rozhodovania o výživnom na maloleté deti nastala zmena pomerov, keď u matky prišlo k zvýšeniu príjmov zo sumy 208,00 eur mesačne na sumu 726,63 eur mesačne. Otec maloletých detí nebol predtým nezamestnaný a žijúci z úspor, ale v priebehu konania sa zamestnal (v obchodnej spoločnosti LSN s.r.o.), mal pracovný pomer a príjem zo závislej činnosti, ktorý predstavoval sumu 730,46 eur, ktorá mzda pozostávala zo mzdy a z cestovných náhrad. Ukončil pracovný pomer z dôvodu zamestnania sa a začiatku vykonávania funkcie prokuristu v obchodnej spoločnosti FELDER Slovensko s.r.o. Predpokladá podobný príjem, ako má doposiaľ. U otca detí nebol zaznamenaný pokles príjmu od posledného rozhodovania o výživnom. Pri určovaní výživného sa uplatňuje princíp potenciality, ktorý predstavuje vyhodnotenie možností aký príjem by otec detí mohol dosahovať (a nie dosahuje), vzhľadom na jeho vek, vzdelanie, schopnosti, zdravotný stav, situáciu na trhu práce, región a podobne. Životná úroveň otca (celkové majetkové pomery) nesvedčia v rozpore s preukázaným (legálnym) príjmom. Od posledného rozhodovania o výživnom uplynula značná doba, okrem všeobecného rastu nákladov v spoločnosti, ktoré rastú tak rodičom, ako aj maloletým deťom, sú deti vekovo staršie, s čím sú spojené zvýšené náklady na ošatenie, stravovanie, vzdelávanie, kultúrne a spoločenské potreby. Životná úroveň detí je závislá od životnej úrovne rodičov. Ani z výpovede matky, ani z výpovede otca nebolo preukázané, že by otec maloletých detí mal životnú úroveň, ktorá by sama osebe poukazovala na nadštandardný životný štýl. Uzavrel, že otec môže žiť slobodnejšie, mať viac voľného času pre seba a svoje záľuby, keďže prevažne osobnú starostlivosť o maloleté deti vykonáva matka. O trovách konania rozhodol podľa § 52 a § 57 Civilného mimosporového poriadku zákona č. 161/2015 Z.z. (ďalej len „CMP“).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie matky a otca rozsudkom z 28. februára 2018 sp. zn. 6 CoP 3/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v prvom, druhom, treťom a štvrtom výroku v časti, v ktorej súd vyslovil, že žiaden z účastníkov (navzájom) nemá právo na náhradu trov konania potvrdil ako vecne správny s poukazom na § 378 ods. 1 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“) a § 52 CMP. Súčasne zmenil rozsudok okresného súdu vo štvrtom výroku na separáciu trov prvoinštančného konania tak, že obchodná spoločnosť LSN, s.r.o., so sídlom 1. mája 22, 953 01 Zlaté Moravce, IČO: 36 811 394 je povinná nahradiť matke trovy konania v sume 389,00 eur na účet jej právnej zástupkyne, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Posledným výrokom rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 52 CMP, § 58 CMP a § 396 ods. 1 CSP s použitím § 2 ods. 1 CMP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie otec maloletých detí (ďalej aj ako „dovolateľ“) a spoločnosť LSN s.r.o. na súde prvej inštancie dňa 22. júna 2018. Prípustnosť dovolania odvodil(i) z § 420 písm. f/ CSP. Navrhol (navrhli), aby dovolací súd zmenil rozsudok odvolacieho súdu vo štvrtom výroku tak, že nebude obsahovať časť o nároku na separáciu trov prvoinštančného konania, prípadne, aby dovolací súd uvedený rozsudok odvolacieho súdu vo štvrtom výroku v časti o nároku na separáciu trov prvoinštančného konania zrušil. Súčasne žiadal(i) odložiť vykonateľnosť rozsudku odvolacieho súdu v časti separátnych trov konania.

4. Matka v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolanie otca, resp. LSN s.r.o. bolo odmietnuté a bola jej priznaná náhrada trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa s účinnosťou od 1. júla 2016 vzťahuje CMP. V zmysle § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP neustanovuje inak, dovolací súd ďalej aplikoval CSP na konanie o dovolaní otca.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) zisťoval, či dovolanie bolo podané včas, pričom dospel k záveru, že dovolanie otca bolo podané oneskorene.

7. Zo súdneho spisu dovolací súd zistil, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu bol doručený otcovi 4. apríla 2018 (doručenka na č. l. 211 rub spisu), spoločnosti LSN s.r.o. dňa 26. apríla 2018 (doručenka na č. l. 212 rub spisu).

8. Podľa § 427 ods. 1 CSP platí, že dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia

rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

9. Dovolanie je podané včas a jvtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

10. Podľa § 121 ods. 3 CSP lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca.

11. Podľa § 121 ods. 4 CSP ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

12. V zmysle § 121 ods. 5 CSP lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

13. Vzhľadom na doručenie dovolaním napadnutého rozhodnutia, t. j. rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. februára 2018 sp. zn. 6 CoP 3/2018 oprávnenému subjektu, t. j. otcovi (4. apríla 2018 podľa doručky na č. I. 211 rub spisu) a skutočnosť, že zo súdneho spisu nevyplyva, aby bolo v danej veci odvolacím súdom vydané opravné uznesenie, teda nepripadá do úvahy použitie ustanovenia § 427 ods. 1 (veta druhá) CSP, dovolací súd konštatuje, že koniec dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania v zmysle § 427 ods. 1 veta prvá CSP počítanej od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu pripadol na 4. júna 2018 (pondelok). Dovolanie otca však bolo podané v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu dňa 22. júna 2018 (č. I. 217 a nasl. spisu), teda zjavne po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej dovolacej lehoty.

14. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie otca podľa § 447 písm. a/ CSP odmietol ako oneskorene podané bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu.

15. K dovolaniu podanému spoločnosťou LSN s.r.o., ktorá namietala porušenie § 420 písm. f/ CSP dovolací súd uvádza, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (porovnaj R 19/2017). Ak táto podmienka nie je splnená, dovolací súd už neposudzuje prípustnosť dovolania z hľadiska existencie dovolateľom namietanej vady zmätočnosti.

16. Dovolací súd sa preto v prvom rade zaoberal tým, či rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa atribút rozhodnutia vo veci samej alebo rozhodnutia, ktorým sa konanie končí a dospel k záveru, že v danom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu takýto atribút nespĺňa.

17. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že dovolanie spoločnosti LSN s.r.o. smeruje proti výroku o trovách rozhodnutia odvolacieho súdu. Vecou samou však nie je rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania, aj keď je obsiahnuté vo výrokovej časti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o žalobnom návrhu (§ 262 ods. 1 CSP). Rozhodnutie má charakter uznesenia a tento charakter nestráca, i keď rozhodnutie o trovách konania s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté. Od rozhodnutia na náhradu trov konania je potrebné odlišovať rozhodnutie o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP, ktoré už nie je súčasťou rozsudku vo veci samej. O výške trov konania sa rozhoduje samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1354). Vzhľadom na uvedené v danej veci teda nejde o prípad, kedy by išlo o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej. Rozhodnutie odvolacieho súdu nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Zákon výslovne hovorí o skončení konania všeobecne, má teda na mysli také rozhodnutia odvolacieho súdu, v dôsledku ktorých skončí samotné konanie o veci vymedzenej žalobou. Pod skončením konania nemá na mysli len skončenie odvolacieho konania. V tomto duchu je preto potrebné uvedené ustanovenie vykladať (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1355 -1356). Do skupiny rozhodnutí, ktorými sa konanie končí principiálne spadajú výlučne rozhodnutia končiace

konanie bez zaujatia vecného stanoviska odvolacieho súdu k predmetu sporu, teda najmä uznesenia zastavujúce konanie - buď odvolacie alebo celé konanie, či uznesenia o odmietnutí odvolania. Nie sú tak splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 420 CSP. Spoločnosť LSN s.r.o. dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu, proti ktorému dovolanie nie je v zmysle citovaného zákonného ustanovenia prípustné.

18. So zreteľom na uvedené najvyšší súd dovolanie spoločnosti LSN s.r.o. podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

19. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 veta druhá CSP.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.